

Harppu

Soittotaidot 1

Tavoitetaulu koostuu soittotaidot 1 yhteisistä tavoitteista (esittäminen ja ilmaiseminen, oppimaan oppiminen ja harjoittelu, kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen, säveltäminen ja improvisointi) sekä soitinkohtaisista tavoitteista. Tasolta toiselle siirtyminen edellyttää, että tavoitteet kullakin tasolla on saavutettu.

Esittäminen ja ilmaiseminen

- oppilas kokee soittamisen iloa ja pyrkii ilmaisemaan erilaisia tunnelmia instrumentillaan
- oppilas tutustuu esiintymistilanteeseen ja opettelee esiintymään yksin tai ryhmässä
- oppilas aloittaa oman ohjelmiston rakentamisen opettajan ohjeistuksella

Oppimaan oppiminen ja harjoittelu

- oppilas harjoittelee oikeaa soittoasentoa ja kosketusta
- oppilas harjoittelee keskittymistä harjoittelutilanteeseen ja ymmärtää säännöllisen harjoittelun merkityksen
- oppilas opettelee asettamaan omia oppimistavoitteitaan yhdessä opettajan kanssa ja arvioimaan niiden toteutumista
- oppilas rohkenee tuottaa omia musiikillisia ideoita ja kokeilee musisoimista korvakuulolta
- oppilas opettelee lukemaan ja tulkitsemaan musiikin merkitsemistapoja

Kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen

- oppilas opettelee hahmottamaan kappaleita ja tutustuu nuottikirjoituksen perusteisiin
- oppilas opettelee kuuntelemaan omaa ja toisten musisoimista ja tiedostamaan oman soittimen roolia yhteissoitossa
- oppilas on kiinnostunut musiikin kuuntelusta ja on käynyt konsertissa tai seurannut muiden esiintymistä

Säveltäminen ja improvisointi

- oppilas tutustuu kappaleiden perusrakenteisiin ja improvisaatioon kuuluviin perustyökaluihin

Soitinkohtaiset tavoitteet - Harppu

- oppilas osaa säännöllisesti lyhentää kynsiä ja pestä kädet aina ennen soittamista
- oppilas on tutustunut virittämiseen
- oppilas on tutustunut kielten vaihtoon
- oppilas osaa laittaa vivut tai pedaalit kahteen ylennykseen ja alennukseen asti
- oppilas osaa soittaa helppoja alkeiskappaleita prima vista -kappaleina
- oppilas tuntee perustahtilajit, tasa- ja kolmijakoisuuden
- oppilas osaa soittaa helppoja rytmikuvioita

- oppilas tuntee yleisimmät nuottiarvot ja tauot
- oppilas on tutustunut harpun oktaavialoihin
- oppilas osaa soittaa erilaisia intervaleja
- oppilas osaa soittaa eri voimakkuuseroilla
- oppilas osaa soittaa ritardandon ja accelerandon
- oppilas on tutustunut soiton jäsentäminen eli fraseeraukseen
- oppilas on tutustunut erilaisiin karaktääreihin musiikissa
- oppilas on tutustunut I, IV, V –sointuihin mm. kadensseja soittamalla
- oppilas on tutustunut käsien väliseen balanssiin
- oppilas on kokeillut improvisointia useita kertoja
- oppilas on kokeillut oman sävellyksen tekemistä
- oppilas on tutustunut helppoihin reaalisointumerkkeihin
- oppilas on tutustunut luontevaan soittoasentoon: selkä on suorassa, pää on suorassa, hartiat ovat alhaalla, kyynärpäät ovat irti kyljistä, soittaessa peukalo on ylhäällä ja muut sormet alhaalla, sormenpäät ovat tukevasti kielillä, pikkusormia ei käytetä; rento soittoasento
- oppilas tutustuu hyvään perussointiin
- oppilas tutustuu huiluaäniin
- oppilas osaa soittaa asteikkoja neljällä ja kolmella sormella asteikkovaatimusten mukaan
- oppilas osaa soittaa kolmisointuja vuorokäsin ylös ja alas asteikkovaatimusten mukaan
- oppilas osaa soittaa yksinkertaisia kadensseja asteikkovaatimusten mukaan

Soittotaidot 2

Tavoitetaulu koostuu soittotaidot 2 yhteisistä tavoitteista (esittäminen ja ilmaiseminen, oppimaan oppiminen ja harjoittelu, kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen, säveltäminen ja improvisointi) sekä soitinkohtaisista tavoitteista. Tasolta toiselle siirtyminen edellyttää, että tavoitteet kullakin tasolla on saavutettu.

Esittäminen ja ilmaiseminen

- oppilas osaa ilmaista erilaisten kappaleiden tunnelmia ja on tutustunut erilaisiin tyylikausiiin/-lajeihin ja opetellut niiden mukaista ilmaisua
- oppilas on esiintynyt erilaisissa tilanteissa yksin tai ryhmässä
- oppilas osallistuu ohjelmiston rakentamiseen yhdessä opettajan kanssa omien taitojen ja valmiuksien mukaan

Oppimaan oppiminen ja harjoittelu

- oppilas osaa korjata soittoasentoaan tarvittaessa ja tietää miten soittaa ergonomisesti ja suojella kuuloa
- oppilas osaa esittää erityyylisiä ja eriluonteisia kappaleita
- oppilas harjoittelee säännöllisesti ja tarkoituksenmukaisella tavalla
- oppilas asettaa omia oppimistavoitteitaan opettajan avustuksella ja arvioi omaa oppimistaan
- oppilas tuottaa omia musiikillisia ideoita ja musisoi korvakuulolta
- oppilas osaa lukea ja tulkita musiikin merkitsemistöjä

Kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen

- oppilas hahmottaa kappaleita ja nuottikirjoituksen perusteita
- oppilas osaa kuunnella sekä omaa että toisten musisointia yhteissoitossa
- oppilas kuuntelee musiikkia vapaa-ajalla ja on käynyt konserteissa
- oppilas opettelee itsearviointia ja rakentavan palautteen antamista toisille

Säveltäminen ja improvisointi

- oppilas kehittää omia improvisaatiotaitoja yksin tai ryhmässä oman kiinnostuksen mukaan
- oppilas oppii nuotintamaan tai nauhoittamaan omia melodioita yksinäänisesti

Soitinkohtaiset tavoitteet - Harppu

- oppilaan harjoittelurutiineihin kuuluu lämmittely
- oppilas opettelee virittämistä
- oppilas opettelee nylon- ja suolikielten vaihtamista itsenäisesti
- oppilas osaa laittaa vivut tai pedaalit neljään ylennykseen ja alennukseen asti
- oppilas osaa soittaa alkeistason prima vista -kappaleita
- oppilas osaa soittaa eri tahtilajeissa
- oppilas ymmärtää yleisimmät esitysohjeet, kuten nyanssi, aksentti- ja tempomerkinnät
- oppilas osaa erilaiset kertausmerkit: 1. maali, 2. maali ja da Capo
- oppilas osaa soittaa hieman monimutkaisempia rytmikuvioita
- oppilas osaa soittaa hienovaraisia voimakkuuseroja
- oppilas etsii erilaisia artikulaatioita ja sävyjä soittaessaan
- oppilas osaa vaihdella tietoisesti agogiikkaa ja tempoa
- oppilas osaa fraseerata lyhyitä kokonaisuuksia
- oppilas hahmottaa käsien välisen balanssin
- oppilas on kokeillut improvisointia, transponointia, säveltämistä ja sovittamista
- oppilas on kokeillut vapaata säestystä ja reaalisointumerkeistä soittamista
- oppilas alkaa löytää luontevaa, rentoa soittoasentoa ja osaa tunnistaa ja tuottaa luonnollista hyvää sointia
- oppilas osaa soittaa yksinkertaisia huiluaääniä
- oppilas osaa soittaa yleisimpiä efektiäänä ja uuden musiikin soittotapoja
- oppilas osaa tehdä yksinkertaisia vipu- tai pedaalinvaihtoja soiton aikana
- oppilas osaa soittaa asteikkoja neljällä ja kolmella sormella asteikkovaatimusten mukaan
- oppilas osaa soittaa erialaisia kolmisointuja asteikkovaatimusten mukaan
- oppilas osaa soittaa kadensseja asteikkovaatimusten mukaan

Soittotaidot 3

Tavoitetaulu koostuu soittotaidot 3 yhteisistä tavoitteista (esittäminen ja ilmaiseminen, oppimaan oppiminen ja harjoittelu, kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen, säveltäminen ja improvisointi) sekä soitinkohtaisista tavoitteista. Tasolta toiselle siirtyminen edellyttää, että tavoitteet kullakin tasolla on saavutettu.

Esittäminen ja ilmaiseminen

- oppilaan musiikillinen tulkinta on kehittynyt ja hän pyrkii soitollaan musiikin persoonalliseen ilmaisuun
- oppilaan esiintymistaito yksin ja ryhmässä kehittyä edelleen
- oppilas on kiinnostunut ja osallistuu aktiivisesti repertuaarin etsimiseen ja hallitsee kokonaisuuksia
- oppilas kuuntelee musiikkia ja käy keikoilla tai konserteissa aktiivisesti
- oppilas on kiinnostunut musiikin yhteyksistä muihin taiteenaloihin

Oppimaan oppiminen ja harjoittelu

- oppilas löytää oikean soittoasennon omassa kehossaan ja soittaa ergonomisesti kuuloaan suojellen
- oppilas hallitsee oman instrumenttinsa tekniset perustaidot ja osaa esittää musiikkia ehyesti ja ilmaisevasti
- oppilas harjoittelee riittävästi ja tarkoituksenmukaisesti
- oppilas asettaa omia oppimistavoitteita sekä arvioi ja suunnittelee oppimistaan itsenäisesti
- oppilas tuottaa monipuolisesti omia musiikillisia ideoita ja musisoi korvakuulolta
- oppilas lukee ja tulkitsee musiikin lajille ominaisia musiikin merkitsemistapoja

Kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen

- oppilas tunnistaa soittamiensa kappaleiden ominaispiirteitä, rakennetta ja tyyliä
- oppilas hallitsee käytännön musisointitaitoja muun muassa säestys- ja yhteissoittotehtäviä varten
- oppilas kuuntelee eri tyylistä musiikkia ja tutustuu oman aikansa musiikkikulttuuriin sekä ymmärtää omaa asemaansa musiikin historiassa
- oppilas osaa ottaa eri tahoilta vastaan palautetta, antaa toisille rakentavaa palautetta ja arvioida omaa oppimistaan

Säveltäminen ja improvisointi

- oppilas on kiinnostunut improvisoimaan oma-aloitteisesti yksin ja ryhmässä
- oppilas osaa nuotintaa pieniä sävellyksiä ja tutustuu säveltämiseen

Soitinkohtaiset tavoitteet - Harppu

- oppilas kuuntelee äänitteitä ja tutustuu harppuohjelmistoon kuuntelemalla
- oppilas on tutustunut erilaisiin lyöntikaavoihin orkesterisoittoon valmistautumiseksi
- oppilas osaa virittää viritysmittarin avulla
- oppilas osaa vaihtaa bassokieliä
- oppilas osaa soittaa kaikissa sävellajeissa vipu- tai pedaali-harpulla
- oppilas osaa tietoisesti vaihdella agogiikkaa ja tempoja
- oppilas osaa soittaa vaihtuvia tahtilajeja
- oppilas osaa soittaa esitysmerkkien mukaisesti
- oppilas osaa hahmottaa erilaisia kappaleiden rakenteita, myös laajamuotoisen teoksen rakenteen esim. sonatiini, sonaatti ja teema sekä variaatiot
- oppilas osaa vapaan säestyksen perusteet
- oppilas osaa käyttää erilaisia sammutustapoja

- oppilas osaa itsenäisesti suunnitella vipu- tai pedaalivaihtoja
- oppilas on tutustunut korukuvioihin
- oppilas on tutustunut vasemman käden terssihuiluääniin
- oppilas osaa soittaa efektiäänä ja uuden musiikin soittotapoja
- oppilas osaa soittaa nelisointuja
- oppilas on tutustunut enharmonisiin ääniin
- oppilas osaa soittaa vaativampia asteikkoja, kolmi- ja nelisointuja sekä kadensseja asteikkovaatimusten mukaan

Soittotaidot 4

Tavoitetaulu koostuu soittotaidot 4 yhteisistä tavoitteista (esittäminen ja ilmaiseminen, oppimaan oppiminen ja harjoittelu, kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen, säveltäminen ja improvisointi) sekä soitinkohtaisista tavoitteista.

Esittäminen ja ilmaiseminen

- Oppilas osaa ilmaista itseään ja tulkita kappaleita persoonallisesti
- Oppilas kykenee tulkitsemaan erilaisia tyyllilajeja/kausia itsenäisesti
- Oppilas tutustuu oman aikansa musiikkiin
- Oppilas kykenee vuorovaikutukseen yleisön kanssa ja osaa suunnitella ja esittää myös laajempia kokonaisuuksia

Oppimaan oppiminen ja harjoittelu

- Oppilas hallitsee kokonaisen esityksen valmistamisen
- Oppilas osaa arvioida yhteismusisoinnissa oman ja muiden soittoa osana kokonaisuutta
- Oppilas osaa arvioida itsenäisesti oman soittonsa laatua ja parantaa sitä
- Oppilas osaa suunnitella omaa harjoitteluaan tavoitteellisesti ja ergonomisesti ja ylläpitää omaa osaamistaan jatko-opintoja ja/tai elinikäistä musiikin harrastamista ajatellen

Kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen

- Oppilas ymmärtää eri musiikkityylien ominaispiirteitä, rakennetta ja tyylipiirteitä
- Oppilas ymmärtää notaation merkityksen ja osaa kuunnella ja reflektoida omaa soittoaan

Säveltäminen ja improvisointi

- Oppilas osaa luoda laajempia improvisaatioita tai sävellyksiä
- Oppilas tunnistaa vahvuutensa ja löytää oman persoonallisen äänensä säveltämisessä ja improvisaatiossa

Soitinkohtaiset tavoitteet - Harppu

- Esittäminen ja ilmaiseminen: Oppilas tuntee harpun historian eri vaiheet
- Oppilaalla on tietoa esiintymisjännityksestä ja taitoja sen hallintaan
- Oppilas tuntee ja tunnistaa keskeiset harpulle sävelletyt teokset
- Oppilas osaa soitossaan toteuttaa eri aikakausien tyylien mukaisia erityispiirteitä

- Oppilas osaa järjestää ja toteuttaa harjoitusesiintymisen
- Oppilas osaa soittamisella muodostaa haluamansa tunnelman
- Oppilas osaa soitossaan tuoda esille teoksen rakennetta ja eri osien erilaisia tyylejä
- Oppilas osaa soitossaan toteuttaa esitysmerkkejä ja tuoda esille teoksen tempon ja pulssin muutokset
- Oppilas osaa valita erityyppisiin tilaisuuksiin sopivia ohjelmistokokonaisuuksia
- Oppilas osaa valmistaa ja esittää laajan ja monipuolisen ohjelmakokonaisuuden (4-5 erityylistä teosta)
- Oppilas on tunnistanut itselleen mieluisimman musiikkityylin ja laajentanut tietämystään siitä
- Oppimaan oppiminen ja harjoittelu: Oppilas osaa suunnitella harjoitteluaan ja tavoitteita päivä-, viikko- ja kuukausitasolla opettajan avustuksella
- Oppilas osaa hyödyntää mielikuvaharjoittelua ja harjoitella pedaali- tai vipuvaihtoja ilman soitinta
- Oppilas osaa itsenäisesti ja kappaleiden erityispiirteet huomioiden lämmitellä harjoitussession aluksi
- Oppilas osaa suunnitella ja valita sopivat sormitukset soittamiinsa kappaleisiin opettajan avustuksella
- Oppilas osaa analysoida omaa soittoaan ja tunnistaa kehittämistä tarvitsevia asioita omasta soitostaan
- Oppilas osaa itsenäisesti harjoitella teoksia opettajan avustuksella
- Oppilas osaa kehittää omia harjoituksia soittamiensa kappaleiden haasteellisiin kohtiin
- Oppilas osaa äänittää ja videoida omaa harjoitteluaan sekä käyttää näitä oman harjoittelunsa analysoinnissa
- Oppilas osaa keskittyä yksittäisten harjoitusten tekemiseen ja tunnistaa muutokset keskittymiskyvyssään
- Kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen: Oppilas osallistuu orkesteri- ja kamarimusiikkitoimintaan mahdollisuuksien mukaan
- Oppilas osaa arvioida oikean ajankohdan harpun huollolle, tietää mitä harpun huollossa tapahtuu ja osaa kommunikoida harpun huoltajan kanssa
- Oppilas osaa tehdä yksinkertaisia huoltotoimenpiteitä harpulleen
- Oppilas hallitsee kielen vaihtamisen ja virittämisen (pedaaliharppu C-duuriin, vipuharppu intonaation mukaan)
- Oppilas osaa soittaa tason 2 mukaisia prima vista -kappaleita
- Oppilas hahmottaa enharmoniset sävelet ja osaa hyödyntää niitä trilleissä sekä sormitusten helpottamisessa
- Oppilas tunnistaa polyrytmiikan ja osaa soittaa polyrytmisiä kappaleita
- Oppilas osaa soittaa vaihtuvia tahtilajeja sisältäviä teoksia ja tunnistaa polymeetriikan
- Oppilas hahmottaa teoksen eri osat ja tyylin muutokset nuottikuvan perusteella
- Oppilas osaa soveltaa musiikin perusteiden tietoja soittamiseen ja mm. tehdä sointuanalyysejä kappaleille
- Oppilas osaa hahmottaa suuren teoksen kokonaisuuden ja muodostaa siitä yhtenäisen
- Oppilas osallistuu aktiivisesti konsertteihin kuuntelijana ja kuuntelee äänitteitä soittoharjoittelunsa tukena
- Säveltäminen ja improvisointi: Oppilas tunnistaa moodit ja osaa improvisoida tärkeimmissä moodeissa
- Oppilas osaa vapaan säestyksen perusteet ja osaa soittaa myös pari muunnesäveltä sisältäviä teoksia

- Oppilas osaa käytännössä transponoida, tehdä sävellyksen, tehdä sovituksen ja improvisoida
- Soittotekniikka: Oppilas osaa analysoida ja korjata omaa soittoasentoaan hyödyntäen tuntoaistia, silmiä, peiliä ja videota
- Oppilas osaa soittaa normaaleja asteikkoja (yli- ja alimenoilla sekä vuorokäsin) sekä kolmisointuja (yli ja alimenoilla sekä vuorokäsin) nopeasti
- Oppilaan soittotekniikka huiluääniin on vakiintunut
- Oppilas osaa soittaa pedaali- tai vipuliukuja.
- Oppilas osaa kuunnella omaa kehoaan ja yhdessä opettajan kanssa kehittää yksilöllisiä keuhonhuoltoharjoituksia
- Oppilas osaa soittaa vaativampia asteikkoja, kolmisointuja, nelisoituja ja kadensseja tason 3 asteikkovaatimusten mukaan
- Oppilaalla on taidot ja tiedot jatkaakseen itsenäisesti musiikin harrastamista tai hakea jatko-opintoihin